

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Newala

---

TANGAZO LA SERIKALI NA 535 la tarehe 21/9/2018

SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA

SURA 287

SHERIA NDOGO

Zimetungwa chini ya Kifungu cha 153

SHERIA NDOGO ZA (AFYA NA USAFI WA MAZINGIRA) ZA HALMASHAURI YA WILAYA YA NEWALA ZA MWAKA, 2018.

Jina na Mwanzo
wa kuanza
Kutumika

1. Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Newala za mwaka 2018 na zitaanza kutumika baada ya kutangazwa kwenye Gazeti la Serikali.
2. Sheria Ndogo hizi zitatumika katika eneo lote la mamlaka ya Halmashauri ya Wilaya ya Newala.

Matumizi

Katika Sheria Ndogo hizi isipokuwa itakapoeleza vinginevyo:-

“Afisa Mwidhiniwa” maana ni Afisa ye yeyote atakayeteuliwa na Halmashauri kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi.

“Afya” maana yake ni hali timilifu ya kimwili, kiakili na kijamii.

“Choo cha Umma” maana yake ni choo kilichojengwa na Halmashauri au wakala wake kwa matumizi ya umma;

“Eneo la wazi “maana yake ni eneo lililo chini ya Halmashauri ambalo limekatazwa kufanyia shughuli

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Newala

---

Tangazo la Serikali Na. 535 (Linaendelea.)

ambayo haihusiani na matumizi yaliyokusudiwa.

“Halmashauri” maana yake ni Halmashauri ya Wilaya ya Newala;

“Hati ya usafi” maana yake ni hati itakayotolewa na Afisa Mwidhiniwa inayothibitisha kukaguliwa kwa maeneo yote yaliyotajwa katika Sheria Ndogo hizi kulingana na Kanuni za Afya.

“Jengo la biashara” maana yake ni jengo lolote lililojengwa na kuidhinishwa na Halmashauri kufanya biashara iliyokusudiwa.

“Kaya” maana yake ni familia ya watu akiwemo baba, mama, mtoto au watoto na mtu mwingine yejote anayeishi na familia hiyo, au watu wanaokaa katika nyumba moja na kuishi kama familia au mtu yejote anayeishi peke yake katika chumba au nyumba.

“Kituo cha taka” maana yake ni kizimba cha taka (refuse bin container) kilichowekwa na Halmashauri kwa madhumuni ya kuweka taka ngumu kabla ya kusafirishwa hadi kwenye dampo la taka ngumu la Halmashauri.

“Maji taka” maana yake ni kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Mazingira 2004

“Mkurugenzi” maana yake ni Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Newala pamoja na Afisa yejote atakayeteuliwa kutekeleza majukumu ya Mkurugenzi;

“Mzalishaji wa taka ngumu” maana yake ni mtu yejote, kaya, taasisi, kiwanda ambaye katika kutekeleza shughuli zake huzalisha taka.

“Uchafu Hatari” kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Mazingira Na 20 ya mwaka 2004

“Ufugaji wa ndani” maana yake ni ufugaji wa mifugo ndani ya nyumba au zizi kwa kibali cha Halmashauri.

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Newala

Tangazo la Serikali Na. 535 (Linaendelea.)

“Wakala” maana yake ni mtu binafsi au kikundi cha watu, kampuni, taasisi au shirika aliyeuleliwa kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi.

Wajibu wa
kufanya usafi wa
mazingira

4. (1) Ni wajibu wa kila mkazi au mfanyabiashara anayemiliki eneo la nyumba au biashara kuhakikisha kwamba anafanya usafi wa mazingira yanayozunguka makazi au eneo lake kwa kuhakikisha kwamba;
- (a) majani yanayozunguka nyumba yake yanakatwa au kupaliliwa katika eneo lote hadi mwanzo wa mipaka ya barabara ya mbele ya nyumba yake au eneo lake kwa wasio tazama barabarani
  - (b) taka taka zitakusanywa, kuhifadhiwa na kupelekwa katika eneo lililoruhusiwa na Halmashauri

kushiriki
shughuli za usafi
wa mazingira

5. (1) Halmashauri imetenga kila siku ya Jumamosi ya wiki ya mwisho ya kila mwezi kuwa ni siku za wananchi kushiriki katika shughuli za usafi wa mazingira katika maeneo ya Halmashauri.

- (2) Ni wajibu wa kila mwananchi kuhakikisha kwamba anashiriki katika shughuli za usafi wa mazingira katika siku maalum zilizopangwa na Halmashauri na mwananchi atakayekataa kushiriki katika shughuli za kufanya usafi atakuwa ametenda kosa.
- (3) Bila kuathiri masharti ya kifungu kidogo cha (1) cha kifungu cha 5 ni wajibu wa kila mtu kuhakikisha maeneo yake binafsi ya makazi au biashara au kutolewa huduma yanakuwa safi muda wote.
- (4) Ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba au kiwanja au eneo lolote ambalo halijaendelezwa kufanya usafi katika eneo hilo mara kwa mara.

Usafi wa miferej
ya maji

7. (1) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba kuondoa uchafu kama vile majani, nyasi au vitu

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Newala

Tangazo la Serikali Na. 535 (Linaendelea.)

vingine vinavyofanana na hivyo kwenye mfereji wa maji unaozunguka au kupita kando ya nyumba yake au eneo la biashara yake, kiwanja chake na kuhakikisha mfereji huo unakuwa msafi, na imara siku zote.

- (2) Itakuwa ni marufuku kuchoma takataka kwenye mfereji wa maji.

Uwekaji taa za
nje ya nyumba

9. Itakuwa ni wajibu wa kila mamiliki wa nyumba, mpangaji au mfanyabiashara kuweka taa yenye mwanga nje ya jengo analoishi au analolitumia kwa shughuli yoyote na atatakiwa kuiwasha wakati wa usiku.

Kupaka rangi
majengo

10. Itakuwa ni wajibu wa kila mamiliki wa nyumba au mpangaji au mfanyabiashara kuhakikisha kwamba anapaka rangi nyumba yake au duka lake au jengo lake la biashara ndani na nje kila mwaka.

Wajibu wa
kuondoa na
kudhibiti mazalia
ya mbu.

11. Itakuwa ni wajibu wa mamiliki wa nyumba kuhakikisha kuwa hakuna mkusanyiko wa maji, maji machafu, takataka au kitu chochote cha majimaji au kigumu ambacho kinaweza kuruhusu kuwepo kwa mazalia ya mbu au wadudu wengine wenye madhara kwa afya ya binadamu.

Upulizaji dawa

12. Ni marufuku kwa mtu ye yote kuendesha biashara ya upuliziaji dawa “Fumigation” au biashara ya kuuwa wadudu au wanyama waharibifu katika nyumba yoyote au mahali popote bila kuwa na cheti cha taaluma kinachotambuliwa na Serikali na awe na leseni hai kutoka Halmashauri, pia atasimamiwa na Afisa Afya wakati wa upulizaji na atatakiwa kutoa cheti kilichosainiwa na Afisa afya.

Matengenezo ya
magari,pikipiki
na mitambo

13. (1) Matengenezo ya magari, pikipiki na mitambo yatatakiwa kufanyika kwenye karakana, gereji au maeneo yaliyoruhusiwa baada ya kupata kibali rasmi kutoka Halmashauri.

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Newala

Tangazo la Serikali Na. 535 (Linaendelea.)

- (2) Ni marufuku kwa mtu ye yote kuegesha magari mabovu kwenye njia ya waenda kwa miguu, mtaa, uchochoro, mtaro, maeneo ya wazi, barabarani na kusababisha adha kwa wakazi au watumiaji wa njia hiyo.
- (3) Ni marufuku kwa mtu ye yote kutengeneza gari, pikipiki au mtambo wowote katika eneo la makazi, eneo la wazi au eneo ambalo halikutengwa kwa shughuli hiyo.
- Usalama wa maji ya kunywa. 14. Itakuwa ni wajibu wa kila mkazi kuhakikisha kwamba maji yote yanayotumika kwa kunywa ni safi na salama kwa kuyachemsha au kuyatibu.
- Utengenezaji, na uuzaji vyakula. 15. (1) Itakuwa ni marufuku kwa mtu ye yote kutengeneza, kuchoma, kupima, kuchemsha au kuuza chakula cha aina yoyote mahali popote mtaani, uchochoroni, magengeni au kwenye nyumba yoyote au jengo lolote la biashara mpaka awe ametimiza masharti na kanuni za afya na amepata kibali kutoka kwa Afisa Afya wa Halmashauri.
- (2) Itakuwa ni wajibu wa kila mtu anayeendesha biashara ya vyakula vya kupikwa au kukaangwa kuhakikisha kwamba vyakula hivyo vinahifadhiwa kwenye sanduku lilitengenezwa kwa mbao safi na kuwekwa kioo kuzuia nzi, vumbi na wadudu waletao madhara kwa afya kwa binadamu.
- (3) Itakuwa ni marufuku kuuza vyakula au bidhaa zilizoisha muda wake wa matumizi.
- Uwezo wa Afisa Mwidhiniwa 16 (1) Afisa Mwidhiniwa atakuwa na mamlaka ya kumwandikia mtu ye yote barua ya wito wa kumtaka kufika ofisini kwa ajili ya kutoa maelekezo kuhusiana na Usafi.

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Newala

Tangazo la Serikali Na. 535 (Linaendelea.)

- (2) Afisa Mwidhiniwa anaweza kutoa amri ya kuzuia shughuli yoyote isifanyike kama vile utengenezaji wa vyakula, pombe, mijumuiko, sherehe na mikusanyiko yoyote kwa kutangaza kwa njia ya kipaza sauti, maandishi, au kupitia vyombo vyaa habari endapo atakuwa na sababu ya kuamini kwamba shughuli hiyo inaweza kusababisha kuenea kwa magonjwa ya mlipuko na kuleta athari kwa maisha ya binadamu.
- (3) Vyakula, vyombo na vifaa vingine vyovoyote vitakavyo kamatwa baada ya kutolewa amri ya kuzuia kufanyika kwa shuguli hiyo ambavyo vitakuwa vimetumika kutunzia, kubebaa, kuhifadhi na kusafirishia vitaharibiwa na Halmashauri haitahusika na gharama zozote zitakazotokea wakati wa utekelezaji wa amri hiyo.
- (4) Endapo mmiliki hajakidhi masharti ya kiafya, Afisa Mwidhiniwa anaweza kuzuia kibali cha kuendesha biashara ya hoteli, hosteli na biashara nyinginezoo mpaka hapo mmiliki atakapokuwa amekidhi masharti ya kiafya yaliyotolewa na Halmashauri.
- (5) Afisa Mwidhiniwa atakuwa na uwezo wa kuagiza kufungwa kwa biashara yoyote au jengo ambalo halijakaguliwa au lililokaguliwa na kukutwa limekiuka kanuni na masharti ya afya.
- (6) Afisa Mwidhiniwa atakuwa na uwezo wa kuingia katika jengo lolote wakati wowote kuanzia saa moja asubuhi mpaka saa 12 jioni kukagua utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi na baada ya saa 12 jioni atakagua akiwa na askari.
- (7) atakuwa na uwezo wa kutoa adhabu ya papo kwa papo kwa mtu yeyote atakayekutwa amechafua mazingira na amekwenda kinyume na Sheria Ndogo hizi.

Machinjio na
maduka ya
nyama

17. (1) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa duka la kuuzia nyama (Butcher) kuhakikisha kwamba:-

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Newala

Tangazo la Serikali Na. 535 (Linaendelea.)

- (a) Ni jengo la kudumu lililosakafwa kwa marumaru nyeupe hadi urefu wa futi 6 kutoka usawa wa sakafu,
  - (b) lina maji safi, magogo na misumeno ya kukatia nyama na vyuma vyta kutundikia nyama.
  - (c) lina kabati ya vioo na jokofu la kuhifadhiya nyama na mzani wa kupimia nyama
  - (d) kuna pipa au kifaa cha kuhifadhiya taka taka
  - (e) muuzaji ana vazi jeupe pamoja na Apron nyeupe na kofia nyeupe
  - (f) muuzaji anapima afya kila baada ya miezi sita
  - (g) kuna karo la maji machafu.
- (2) Ni marufuku kwa mtu ye yeyote kuchinja, au kuuza nyama ya aina yoyote katika maeneo yasiyokuwa machinjio au maduka ya nyama au katika maeneo yasiyoruhusiwa na Halmashauri.
- (3) Ni marufuku kuuza au kutumia nyama isiyo kaguliwa na mtaalamu wa mifugo au mtaalamu wa Afya.
- (4) Ni marufuku kusafirisha nyama toka machinjioni bila kutumia gari au usafiri wenye chombo maalumu kwa ajiri ya kusafirishia nyama.
- Ufugaji
- 18 (1) Itakuwa ni marufuku kwa mtu ye yeyote kuacha mifugo au kusababisha mifugo kuachwa kuzurura hovyo mitaani, barabarani au kuchungwa kwenye eneo lolote lisiloruhusiwa.
- (2) Halmashauri itatoza faini kwa mifugo yote inayozurura ovyo kwenye maeneo ya Halmashauri.
- (3) Itakuwa ni wajibu wa kila mfugaji kuhakikisha kwamba sehemu anayotumia kufugia inakuwa katika hali ya usafi wakati wote kwa kukusanya uchafu wowote utokanao na wanyama kama vile kinyesi,

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Newala

Tangazo la Serikali Na. 535 (Linaendelea.)

manyoya na nyasi au mabaki ya vyakula na kwenda kutupwa kwenye dampo au kupelekwa shambani kama mbolea.

Uendeshaji wa
biashara

20. (1) Ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba za kulala wageni na hosteli au nyumba za biashara kuhakisha anakaguliwa na Afisa afya kuona kama masharti na kanumi za Afya zimezingatiwana kupata kibali kutoka Halmashauri kabla hajaanza biashara na wakati wa kuhusisha leseni.
- (2) Kibali cha kuendesha biashara ya nyumba ya kulala wageni, mgahawa, Hoteli na Hosteli kitatolewa baada ya Halmashauri kujiridhisha kuwa mahitaji yafuatayo yamezingatiwa; -
- (a) mwanga na hewa ya kutosha;
  - (b) nafasi na vifaa (samani) za kutosha;
  - (c) uimara wa jengo;
  - (d) mfumo wa uondoshaji wa maji taka,taka miminika na taka ngumu;
  - (e) usafi wa jumla wa jengo na vifaa vyake;
  - (f) utoshelezaji wa vyoo na mabafu kwa jinsia zote;
  - (g) vifaa vya zima moto.
  - (h) tanki la kuhifadhi maji safi; na
  - (i) vyoo na bafu vimesakafiwa kwa vigae au marumaru na kuta zake zimewekwa vigae kiasi cha futi sita kutoka usawa wa sakafu.
  - (j) Uwepo wa vyandarua ili kuzuia mbu kwenye hosteli na nyumba za kulala wageni.

Upimaji wa afya

21. (1) Itakuwa ni wajibu wa wa mmiliki kuhakikisha kwamba muhudumu wa hoteli, mgahawa, baa, bucha, sehemu za kuokea mikate, nyumba za kulala wageni, grosari au mtu ye yeyote anayetengeneza chakula kwa ajili ya kuuza kupima afya zao kila baada ya miezi sita na watalipa ada ya upimaji wa afya kiasi cha shilingi elfu sita (6,000/=)

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Newala

Tangazo la Serikali Na. 535 (Linaendelea.)

Ada ya ukaguzi
wa afya.

22. (1) Halmashauri itatoza ada ya ukaguzi wa afya ambayo italipwa kwa mwaka kabla ya mwombaji kupewa leseni ya biasara.
- (2) Viwango vyta ada ya ukaguzi wa afya vitakuwa kama viliyoainishwa katika Jedwali la Kwanza la Sheria Ndogo hizi.
- (3) Ada ya ukaguzi wa afya italipwa kila mwaka wakati wa kuhuisha leseni.

Wajibu wa
Halmashauri

23. (1) Halmashauri itatenga eneo maalum kwa ajili ya kutupia taka (dampo) na kutoa huduma ya uzoaji taka kwa malipo kutoka kwa wazalishaji hadi kwenye dampo. viwango vyta malipo ni kama viliyoainishwa katika Jedwali la Pili la Sheria Ndogo hizi.
- (2) Halmashauri itakuwa na jukumu la kuhamasisha uundaji wa Vikundi Jamii (CBOs) na kuvitambua ili kuiwezesha kufanya shughuli za udhibiti wa taka ngumu pamoja na usafi wa mazingira katika mitaa baada ya kuingia mkataba na Halmashauri.
- (4) Halmashauri itatenga eneo maalum kwa ajili ya Machinjio ya wanyama.

Maji taka

24. (1) Kila mmiliki wa nyumba anatakiwa kuhakikisha kuwa ana karo la kuhifadhi maji taka na atawajibika kunyonya maji taka pale karo linapojaa.
- (2) Ni marufuku kutitirisha au kuelekeza maji, kutoka vyooni, bafuni, karoni, baada ya kufua au kuosha vyombo kwenda barabarani, uchochoroni, mtoni, kwenye vyanzo vyta maji, maeneo ya wazi, mfereji wa maji ya mvua au sehemu yoyote isiyotengwa kuhifadhi maji taka.

Taka za viwanda

25. (1) Itakuwa ni marufuku kwa kiwanda cho chote kutoa au kusababisha kutoa uchafu wa aina yoyote, maji machafu au harufu mbaya na

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Newala

Tangazo la Serikali Na. 535 (Linaendelea.)

kusababisha kero kwa wakazi wa eneo la Halmashauri.

- (2) Ni wajibu wa kila mwenye kiwanda kuhakikisha kuwa taka kama vile vumbi, maganda, moshi na takataka nyingine zinazoweza kuleta kero au adha kwa ujumla haziwafikii wala hazileti madhara kwa binadamu na viumbe wengine hai.

Uendeshaji wa viwanda

- 26 Ni marufuku kuendesha shughuli za karakana, mashine ya kusaga, kuranda mbao, kukamua maji ya matunda, kuchomelea vyuma au kuendesha shughuli yoyote inayozalisha uchafu ambao unaleta athari kwa binadamu na viumbe wengi katika maeneo ya makazi ya watu bila kuzingatia taratibu za ujenzi.

- (1) Ada ya kila mwezi italipwa kila tarehe 30 ya kila mwezi ndani ya mwezi husika na italipwa kwa Afisa Mwidhiniwa ambaye atatoa stakabadhi ya malipo yatakayolipwa na atajaza katika rejista ya wazalishaji taka.
- (3) Endapo mzalishaji taka atakuwa hajalipa ada ya mwezi kufikia tarehe 5 ya mwezi unaofuata atakuwa ametenda kosa na atatozwa faini isiyozidi asilimia hamsini (50%) ya ada anayostahili kulipa.
- (4) Iwapo mzalishaji wa taka atashindwa kulipia ghamra ya huduma ya uzoaji taka kwa kipindi cha miezi miwili mfululizo Halmashauri itamchukulia hatua za kisheria ikiwa ni pamoja na kufikishwa mahakamani.

Uteuzi wa wakala

27. Halmashauri inaweza kuteua kampuni, kikundi, kikundi cha jamii kutekeleza majukumu yake chini ya Sheria Ndogo hizi.

Wajibu wa kuwa na choo na kukitumia

28. (1) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba au jengo lolote la biashara kuhakikisha kwamba nyumba yake ina choo safi, imara na madhubuti kwa matumizi ya wakazi wa nyumba hiyo na kuhakikisha kinatumika wakati wote.

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Newala

Tangazo la Serikali Na. 535 (Linaendelea.)

- (2) Choo kitahesabiwa kuwa kimejaa kama kitabaki futi tatu kutoka kwenye kinyesi kufika kwenye tundu au mlango wa shimo.
- (3) Choo kinatakiwa kijengwe umbali wa mita sitini (60) kutoka kisima au chanzo chochote cha maji kinachotumika kwa matumizi ya Nyumbani.
- Vyoo vya umma   29. (1) Halmashauri inaweza kumruhusu mtu binafsi, vikundi vya watu au Taasisi kujenga vyoo vya Umma (Public toilet) katika maeneo ambayo Halmashauri itaona kuwa kuna haja ya kufanya hivyo.
- (2) Vyoo hivyo vitamiliwi na Halmashauri au kwa ubia na wajenzi na vitakuwa ni vya kulipia kama itakavyokuwa imeelekezwa na Halmashauri katika mkataba wake na mawalaka watakaopewa kusimamia vyoo hivyo.
- (3) Ni wajibu wa mtu, kikundi, Taasisi yenyе lengo la kukutanisha watu kwa madhumuni ya ujenzi, sherehe au sehemu yoyote ambayo itakutanisha watu kwa muda maalum endapo eneo hilo hakuna choo cha kudumu kujenga vyoo kwa matumizi ya wakati huo kwa idhini na usimamizi wa Halmashauri.
- (4) Kila mmiliki wa jengo la biashara atatakiwa kujenga vyoo kadri atakavyoolekezwa na Afisa Mwidhiniwa vyenyе viwango vinavyokubalika chini ya Sheria Ndogo hizi kwa ajili ya matumizi ya jinsia za kike na kiume, ikiwa ni pamoja na mifereji ya haja ndogo kwa wanaume (urinal).
- Ilani ya kujenga
choo   30. (1) Endapo katika ukaguzi wa Afya itagundulika kuwa nyumba yoyote ya makazi au jengo lolote la biashara halina choo, choo kimejaa au hakifai kwa matumizi ya binadamu ilani ya siku 7 ya kurekebisha choo.
- (2) Bila kuathiri masharti ya kifungu kidogo cha (1)

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Newala

Tangazo la Serikali Na. 535 (Linaendelea.)

Halmashauri inaweza kuamuru nyumba au jengo hilo lisitumike kwa shughuli za makazi au biashara hadi hapo hali hiyo itakapokuwa imerekebishwa.

- Ilani ya kuondoa kero   31. (1) Endapo Afisa Mwidhiniwa atagundua kuwa eneo alilokagua lina kasoro au kero yoyote atatoa ilani ya siku saba (7) kwa mmiliki wa nyumba au jengo la biashara mpangaji, mtumiaji, na, au mtu ye yeyote anayehusika akimtaka kuondoa kero au kasoro hiyo.
- Makosa   32 Mtu ye yote atakuwa ametenda kosa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi endapo:-
- (a) atamzuia au kujaribu kumzuia Afisa Mwidhiniwa kutekeleza wajibu wake chini ya Sheria Ndogo hizi; au
  - (b) atamshawishi mtu au kundi la watu kumzuia Afisa Mwidhiniwa asitekeleze wajibu wake chini ya Sheria Ndogo hizi,
  - (c) atamwaga takataka katika mtaa, mtaro wa maji , uchochoroni, nyumbani, eneo la biashara au mahali popote hadharani au katika eneo lolote la wazi au eneo lisiloruhusiwa;
  - (d) ataendesha biashara ya pombe ndani ya nyumba ya makazi;
  - (e) atatiririsha maji machafu barabarani au katika eneo la nyumba ya jirani;
  - (f) ataosha magari, kufua,kunywesha mifugo na kukoroga dawa za mimea ndani ya mito, mabwawa, lambo au ndani ya chanzo au kisima kinachotumika kwa matumizi ya binadamu;
  - (g) atauza vyakula vilivyopikwa barabarani au nje ya majengo mengine;
  - (h) atafanya matengenezo ya magari, pikipiki na mitambo, kuendesha shughuli za viwanda katika maeneo ya wazi, makazi, barabarani, uchochoroni, au katika maeneo yasiyotengwa

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Newala

Tangazo la Serikali Na. 535 (Linaendelea.)

kwa shughuli hizo bila kuzingatia taratibu za mipango mijji;

- (i) ataanzisha au kufungua karakana katika majengo au majumba au maeneo ya makazi;
- (j) ataenda haja ndogo au kubwa kwenye sehemu isiyo ruhusiwa.
- (k) atashindwa kuhifadhi chakula kwenye kabati safi lilofunika na lenye kioo.
- (l) atafungua jengo la biashara bila kukidhi matakwa ya Afya.
- (m) atauza bidhaa au vyakula vilivyokwisha muda wake.
- (n) atashindwa kujenga na kutumia choo bora.
- (o) mifugo yake itazurura au kuswaga hovyo maeneo yasiyoruhusiwa;
- (p) hatashiriki kufanya usafi siku zilizopangwa.
- (q) atasafirisha nyama kutoka machinjioni bila kutumia gari au usafiri wenyewe chombo maalum cha kusafirishia nyama.

Kufiflisha kosa

Mkurugenzi atakuwa na uwezo wa kufiflisha kosa kwa 33. kumtoza faini mtu ye yote aliyetenda kosa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi kiasi kisichopungua Tshs (200,000/=) na isiyozidi shilingi Laki Tano (Tsh. 500,000) iwapo mkosaji atakiri kosa kwa hiyari na kuwa tayari kujaza fomu maalum iliyoambatishwa kwenye Jedwali la Tatu la Sheria Ndogo hizi.

Adhabu

34. Mtu ye yote atakayeenda kinyume na masharti ya Sheria Ndogo hizi atakuwa ametenda kosa na akipatikana na hatia atatozwa faini isiyopungua Shiling Laki mbili (200,000/=) na isiyozidi shilingi Milioni Moja (1000,000/=) au kifungo kisichozidi miezi kumi na mbili (12) au vyote kwa pamoa.

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Newala

Tangazo la Serikali Na. 535 (Linaendelea.)

Tangazo
na.191/2012

Sheria Ndogo hii inafuta Sheria Ndogo ya (Afya na Usafi 35 wa Mazingira) za Halmashauri ya wilaya ya Newala za mwaka 2012.

JEDWALI LA KWANZA

Limetungwa chini ya Kifungu cha 22(2)

Ada ya ukaguzi wa Afya

	AINA YA BIASHARA	ADA KWA MWAKA
1	Baa na maduka ya vinywaji (groceries)	15,000
2	Migahawa, baba na mama lishe	5000
3	Nyumba za kulala wageni (guest house) na hosteli	15,000
4	Kumbi za starehe na mikutano	20,000
5	Maduka	10,000
6	Gereji	15,000
7	Majengo mengine ya biashara	10,000

*Sheria Ndogo za (Afya na Usafî wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya
Newala*

Tangazo la Serikali Na. 535 (Linaendelea.)

JEDWALI LA PILI
Ada ya uzoaji takataka
Limetungwa Chini ya kifungu cha 23(1)

	ENEO	KIWANGO KWA MWEZI
1	Nyumba za kuishi au makazi kwa kaya	2000/=
2	Nyumba za kulala wageni	5000/=
3	Maduka	3000/=
4	Mgahawa, baba,mama lishe	2500/=
5	Hoteli,baa na groceries	5000/=
6	Vibanda au meza za biashara	2000/=
7	Wachoma chipsi, kuku na nyama	2500/=
8	Saluni	3000/=
9	Gereji	5000/=
10	Fundi seremala, samani	2500/=
11	Wauza mbao au karakana za kuranda mbao	5000/=
12	Ofisi ya taasisi	3000/=
13	Mashine za kusaga na kukoboa	3000/=

JEDWALI LA TATU

KUFIFILISHA KOSA

(Limetungwa chini ya kifungu cha 33)

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Newala

---

Tangazo la Serikali Na. 535 (Linaendelea.)

Mimi.....nakiri kwa hiari yangu mwenyewe mbele ya .....ambaye ni Mkurugenzi wa Halmashauri ya Wilaya ya Newala, kwamba mnamo tarehe .....mwezi.....Mwaka.....nilitenda kosa la kukiuka masharti ya kifungu cha 33 cha sheria Ndogo hii.

Kwa mamlaka aliopewa Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri, Niko tayari kulipa kiasi kilichoainishwa katatika Sheria Ndogo hizi za (Afya na Usafi wa Mazingira)ninayodaiwa pamoja na faini.

NATHIBITISHA KWAMBA MAELEZO HAPO JUU NI KWELI NA NINAYATOA KWA HIARI YANGU KADRI YA UFAHAMU WANGU

Leo

tarehe.....Mwezi.....Mwaka.....

Jina.....Saini.....

.....

Mbele ya:

Jina.....Cheo.....

.....

Saini.....Tarehe.....

Nembo ya Halmashauri imegongwa katika Sheria Ndogo hizo kufuatia Azimio lililopitishwa katika Mkutano wa Baraza la Madiwani la Halmashauri ya Wilaya ya Newala uliofanyika mnamo Tarehe 24 Mwezi wa 04 Mwaka 2018 na Nembo iliyogongwa mbele ya:-

*Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya
Newala*

Tangazo la Serikali Na. 535 (Linaendelea.)

MUSSA M. CHIMAE
Mkurugenzi Mtendaji
Halmashauri ya Wilaya ya
Newala

RASHID CHITWANGA. NDEMBO,
Mwenyekiti,
Halmashauri ya Wilaya ya
Newala
NAKUBALI,

Dodoma,
S.JAFO
27 Agosti ,2018

SELEMANI
Waziri wa Nchi (-OR TAMISEMI)